

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

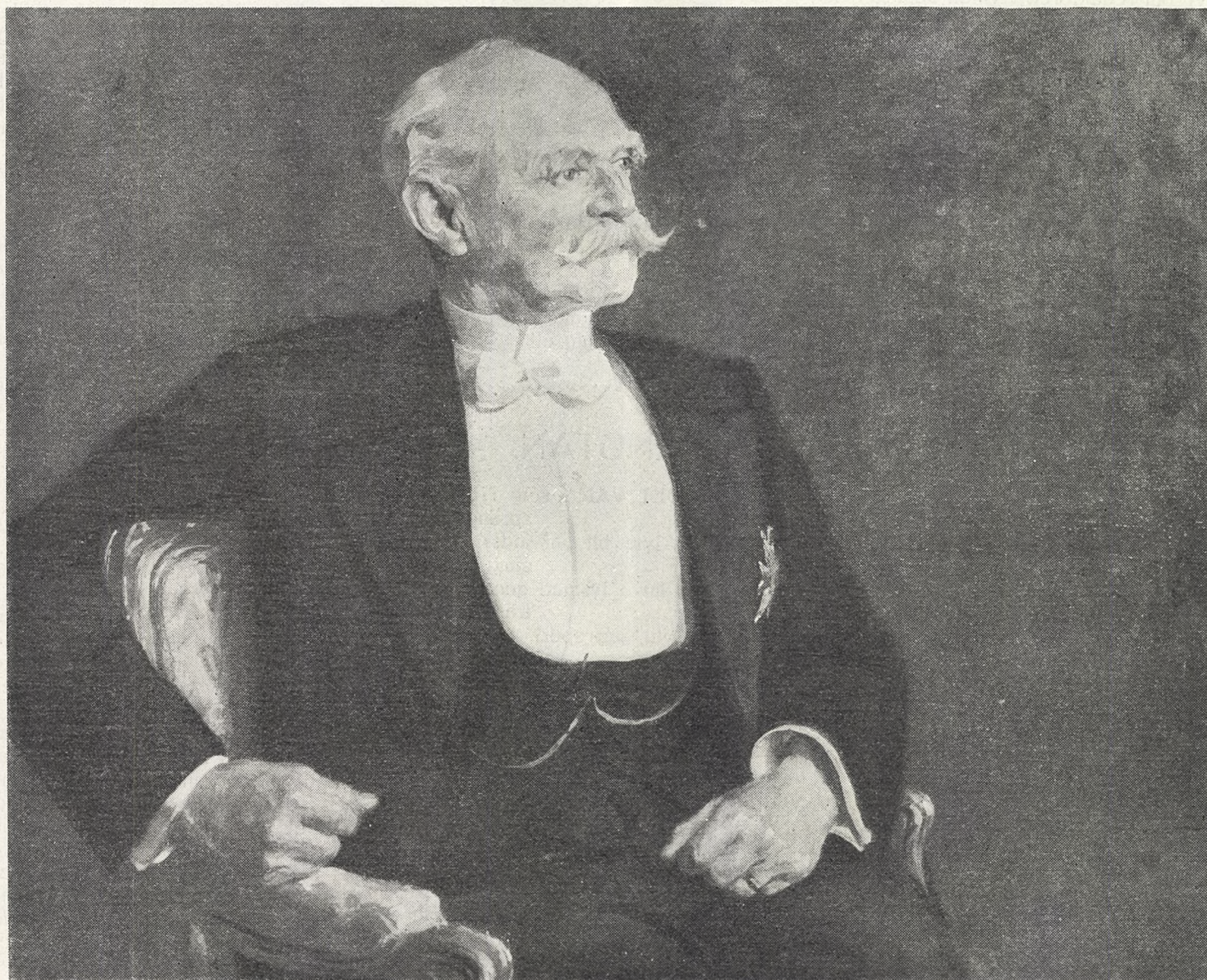

ILLUSTRERAD TIDNING
HÖG
 FÖR KVINNAN OCH HEMMET
 GRUNDLAGD AV FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 13 JULI 1919.

HUVUDREDAKTÖR:
 ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERARE:
 ELISABETH KREY-LANGE.

GENERALMAJOR VIKTOR BALCK.

Efter en oljemålning av professor E. Stenberg. För kort tid sedan avfäckt i Stadion. — C. Hedin foto.

FRAN MITT FÖNSTER HÄRIFRÅN I fjärde våningen av den stora hyreskasärnen kan jag se ett halvt dussin större och mindre villor, var och en omgiven av sin lilla trädgårdsbit. Sedda så här i fågelperspektiv te de sig som en hel liten villastad. Då jag kom hit i höstas doldes nära nog allsammans av vildvin och all möjlig grönska. Det var isynnerhet den långa alléen här mitt emot, som var präktig; de jättelika kastanjerna prälade i de allra grannaste höstfärger, man kunde knappast skymta det stora vita hotellet bakom dem. Men allt eftersom höstskruden föll av och träd och buskar stodo där nakna och svarta, var det som

Villorna mitt emot.

Novell av Viva Bauer-Osterman.

om villorna trätt mig närmare och med dem människorna därinnanför. Många dagar då jag suttit och sytt på mina evinnerliga vitbroderier, vilka jag vanligen tar till för att fylla ut pauserna (och Gud ska' veta att de varit långa denna höst!) mellan mina tunn-sådda musiklektioner, har jag fänkt på människödena inne i de små gula eller vita husen.

Jag sitter häruppe ungefär som på ett 3:dje

radens galleri, men jag får endast små, små stycken av pjäsen åt gången, resten får jag hitta på själv, och det är nästan det roligaste. —

Ibland går det likväl ej så lätt. Med majorens villa t. ex. har jag aldrig lyckats komma längre än till prologen, och den lovar ej så värst mycket för pjäsens vidare utveckling. Majorens villa är korrekt, välskött, oklanderlig, precis som en korrekt villa skall vara i denna gränslöst korrekta stad. Majoren är cirka 50 år, har en ståtlig vithårig fru och en 20-årig välklädd dotter. Dessutom har han en hund, som skäller på grannarna och hoppar ut och in genom ett

hål i grinden. Denna aristokratiska hund håller sig för övrigt på förnämt avstånd från omgivningens mera vulgära hundar, vilka i allmänhet samlas på den lilla öppna platsen framför hotellet. Men majorens hund sitter i stram givakt utanför sin grind, tittar kritiskt på det hela och är ganska intresserad fast han ej vill låtsas om det. Han ger ungefär uttryck för familjens hållning gentemot grannskapet. Dekorationerna till pjäsen äro en vit tvåvåningsvilla med en vacker trädgård och ett stort magnoliaträd, under vilket mor och dotter, båda vitklädda, ofta hade små tejudningar i höstas. Ibland kommer dotterns fästman på visit, den fina hunden skäller glatt igenkännande, fästmon kommer ut på trappan och så gå de tillsammans in i huset. Därmed slutar prologen, och längre har jag ej kommit på hela tre månader.

Inte heller om redaktören i villan näst intill vet jag så synnerligen mycket, men där är i alla händelser mycket mer att göra av, trots att det nästan är omöjligt att få veta något om honom. Redaktören har nämligen låtit stänga till porten åt gatan och går in från stora alléen, en liten bakväg, som jag ej kan övervaka. Hans villa är raka motsatsen till majorens. Den är smutsgrå och förfallen, och trädgården är sorgligt vanvårdad, trots att dess ägare tillbringat många kvällar på hösten med att räfsa och ordna därinne. Det är även en man i 50-års åldern, lång, svart och mager, ständigt klädd i en gammal grönskimrande rock. Dessutom ser han ut att lida av kroniskt kalla händer, ty han gnider dem oavlämligt mot varandra. Han är redaktör för en rysk tidning med ett oläsligt namn, efter vad jag kan se av skylten åt gatan. Men i allmänhet är det just ingen som läser på den skylten. En enda gång har jag sett människor hos honom, ett 20-tal var det väl, unga män och gubbar av utpräglat rysk typ, som samlats nere i hans trädgård och som alla tycktes diskutera på en gång. Så talade redaktören till dem, och alla hörde förnadsfullt på. Efter en kort stund försvunno de nedåt alléen, betydligt stillsamare än de kommit.

Redaktören har som sagt intet umgänge. Den enda levande varelse, som jag sett i hans hus, är en 15-16 års flicka, kanhända en tjänstflicka, kanhända hans dotter. Hon förrättar alla husliga göromål, och jag ser henne hela dagen styra och ordna i köket eller i de båda gavelrummen, varav det ena tydligen är inrett till ett litet tryckeri. Det andra tycks vara ett obegagnat sovrum. Om kvällarna sitter hon vid köksfönstret och syr eller stirrar endast rakt framför sig med sina hungriga svarta ögon. Jag vågar ej se på henne då, ty det är som om all min egen längtan stirrade naken och pockande emot mig, utan jag går bort till pianot och spelar, spelar i timtal för att göra mig fri från alla tankar på det förflutna.

Men det förflutna vill ändå aldrig släppa mig riktigt. Det har förföljt mig ända hit i min landsflykt, kommit efter mig till denna lilla schweiziska stad, dit jag flydde den gången, då allt störtade samman för mig därhemma i mitt land på andra sidan bergen. Att tänka sig att jag en gång haft ett hem, ett franskt, välbergat, soligt hem, en far att vårda och se upp till, en fästman... Hela min forna existens, som tycktes mig så orubbligt säker, min framtid som låg så ljus och lockande. Och en enda fläkt från det stora ödeläggande kriget blåste

omkull allt detta, sopade bort det som om det endast varit ett par halmstrån i den stora orkanen. Men jag vill ej tänka på det mer, inte mer grubbla på min egen och andras olycka, på allt vad kriget fört med sig av sorg och elände. Vad tjänar det väl till att tänka därpå? Och ändå kan jag ej komma ifrån det. Så fort jag ser ut genom fönstret och blicken faller på det stora hotellet här mitt emot, får jag en påminnelse därom, ty där gå franska internerade soldater ut och in dagen i ända. Aldrig kan jag se de blå uniformerna utan att känna ett styng i bröstet, ty tänk om... men, nej, jag vet ju att det är omöjligt. Och även om det vore så, om det nu verkligen vore Georges, vad skulle det väl tjäna till? Allt är ju ändå ohjälpligt slut, och jag önskar ingenting annat än ett arbete, som jag kunde helt och hållet gå upp i och som kunde komma mig att glömma mig och mitt.

Med avund ser jag på de mörklädda sjuksystrarna, vilka gå ut och in i den vita sjukhuspaviljongen, som jag även kan skymta från mitt fönster. De ha åtminstone ett mål i livet, något att leva för! Den som ändå kunde gå ut som sjuksköterska, tjäna sitt land, hjälpa, lindra, glömma! Men jag vet, att jag inte kan det. Min stackars fot hindrar mig nu, liksom den gjort så många andra gånger. En stackars haltande sjuksköterska, som ständigt är trött och som ej kan stå alltför länge på sina värkande fötter. Det är ju ej ens att tänka på. Och för övrigt skulle jag väl ha mod till allt detta? Blod har alltid kommit mig att rysa, och jag

känner en kall kåre efter ryggen var gång jag ser den vita bären bäras tvärs över gården därnere. Jag går vanligen fort förbi sjukhusporten, och ändå vet jag, att jag en av dagarna måste gå in. Jag fick nämligen ett bud därifrån häromdagen. Det var ett brev med några hastigt skrivna blyertsrader.

Henriette, stod där endast, vill du ej komma och hälsa på mig om ett par dagar? Jag fick en liten gosse i fredags, och jag vill så gärna visa dig honom. I mitten av veckan får jag ta emot besök.

Berthe Fernand.

Jag måste tillstå, att jag blev en smula förvånad över de där raderna, och ändå var hon ju en av mina bästa väninnor. Men det var på den tiden då jag ännu hade några vänner. Sedan olyckan drabbade oss, har jag blivit så försiktig, så bitter; man vet ju aldrig om man vågar räkna på de där vänskapsförbindelserna som man hade innan. Ty detta innan är ett avlägset fjärran, så himmelsvitt skilt från min nuvarande belägenhet, som det gärna är möjligt. Emellertid vet jag, att även Berthe drabbats av krigets olyckor. Hennes man, en ståtlig fransk kapten, stupade för nära 6 månader sedan. De bodde i vår stad, och vi umgingos en smula då innan... Jag visste, att hon efter mannens död flyttat hit till sina schweiziska släktingar, och jag gick t. o. m. på visit en gång i höstas men utan att träffa henne. Och då jag aldrig hörde av henne, trots att jag lämnat kort och adress, kunde jag ej underlåta att tänka — alltså även hon. Och så kom nu detta brev. Varför ville hon nu nödvändigt visa sin son för mig? Vad ville hon mig nu, då hon ej förut velat veta av mig? Emellertid har min nyfikenhet blivit väckt, och jag kan nog ej vänta längre än till onsdagen med mitt besök.

LÄNGTAN.

VAD KAN DET VARA som i bröstet
spränger
var gång jag lyss till vårvindssus och
sång,
som skogens ljuva tystnad genom-
tränger?
Vad är det väl, jag sport så mången
gång.

Väl tjuisar all natur mitt veka sinne,
väl susar skogen lika överallt,
men ändå känner jag där djupast inne
— jag vet ej vad — det vill ej ta gestalt.
Vad är det, säg! — Jo, nu jag det för-
nimmer,
det är en längtan, underlig och stark,
en längtan höljd i barndomsminnets
skimmer,
en längtan till min hembygds skog och
mark.

Nu känner jag, att ingen skog kan susa
för mig så kärt som just min barndoms
skog,
att ingen vårbäck lika trolskt kan brusa
som den, åt vilken barnaögat log.

Så vackert kan ej vikens vatten glittra
som på min gamla kära Kolmårdssjö,
och ljuvare kan ingen fågel kvittra
än sångarna på mina minnets ö.

Ack, låt mig än en gång få lyss till
suset

i Kolmårdsskogens valv av gran och fur
och drömma drömmar uti sommarljuset
och tränga genom gamla minnets mur.
OSWALD ENGLUNDH.

På onsdags eftermiddag klär jag mig så omsorgsfullt som möjligt, och mot min vilja gläder jag mig åt detta lilla avbrott i enformigheten. Vädret är också vackrare än på länge. Den evinnerliga dimman, som vi haft hela hösten, ligger visserligen ännu som en tät mur över bergen, men marken är vit av frost och över träden hänger den finaste rimfrostsloja. Kastanjealléen är helt och hållet vitklädd. Utför den hårdfrusna gången komma ett par blå officerare, och jag kastar hastigt en forskande blick — nej, inte Georges. När skall jag väl bli förståndig!

De blå styra rakt in i den lilla butiken, som innehaves av en vacker italienska, och där det hela dagen nojsas och köpes cigaretter. Butiken näst intill är en tvätt- och strykinrättning, där jag brukar lämna in min tvätt. I fönstret sitter strykerskans lilla flicka i en spånkorg och leker med några trasiga leksaker. Det är ett bedårande barn, knappast ett år ännu med mörkt hår, skära kinder och stjärnögon. Den unga modern ser också mycket lycklig och stolt ut, där hon står vid sitt arbete, alltid lika vänlig och full av glad arbetsiver. Om någon frågade mig med vem jag helst skulle vilja byta min lott här i världen, så skulle jag utan tvekan svara: med strykerskan där inne i butiken. Men ingen frågar mig, och något barn med stjärnögon får jag väl aldrig sluta i min famn. Ej heller tycks jag kunna få ett verkligt arbete, ett mål här i livet. Varför skola väl vi, den burgna klassens franska flickor, vara så sorgligt oförberedda, då det gäller att ta upp kampen för tillvaron.

Nu är jag framme vid sjukhuset. Redan i korridoren slår en stark medikamentsluft

Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

Möbeltyger - Bomullstyger - Gardiner

Hemvävda, starka och vackra. • Konstfliten, Göteborg.

emot mig. Hu, vad här är hemskt vitt, tomt och stilla! Jag finner Berthes rum och kan knappast tillbakahålla ett utrop av förvåning, då jag stiger in. Detta vita avmagrade ansikte, är det väl den strålande skönheten, som jag kände för ett par år sedan! Jag sitter vid hennes bädd och håller en av hennes smala händer i mina, medan hon talar helt sakta med en främmande, klanglös stämma.

— Du får förlåta, att jag aldrig lät höra av mig efter din visit, säger hon, men jag var så förtvivlad i höstas. Du vet — Pierre — åh, jag kan inte ännu tro att det är sant! Vi voro ju så lyckliga, och nu till då vi vändade ett barn efter nära 5 års äktenskap. Att fänka sig, att han aldrig får se vår son, vår lille Pierre, som vi drömt om så länge —

Hennes röst slår över i en snyftning och jag söker förtvivlat efter en tröst, en räddning i all denna tröstlöshet. Jag finner ingen. Mina tankar flacka hit och dit; det är de tomma nakna väggarna, en hårslinga, som fallit ned över Berthes panna, min egen känslolöshet, som jag känner som en skam. Åh, har jag ej själv lidit ännu mer än hon, jag som står alldeles ensam! —

— Du har ju ändå din lille gosse, Berthe, säger jag slutligen.

— Ja, ja, svarar hon ivrigt. Det var just för att visa dig honom, som jag bad dig komma. Du måste se om han ändå ej liknar Pierre. Mina systrar säga, att han ej gör det, men jag tycker det i alla fall, och du som kände Pierre så väl — — —

Hennes ögon hänga bönfällande vid mina, men jag känner mig plötsligt kall och stel. Det var alltså därför hon sände bud efter mig — endast för att jag skall konstatera likheten. Och jag kan ej få fram ett enda ord, under det att Berthe ringer på sjuksköterskan och ber henne visa den lille.

— Nu ligger han där på hennes arm, och hon ser frågande upp på mig.

— Nå, vad tycker du, är han inte lik Pierre?

Och plötsligt glömmar jag allt mitt eget och är endast vaket intresse inför detta lilla formlösa ansikte, i vilket intet annat står att läsa än den allra yttersta hjälplöshet. Det finns inte ett drag vare sig av Pierre eller av någon annan; allt är ännu svagt, ofullbordat, begynnade. Och just därigenom så gränslöst rörande.

— Han är så liten och klen, säger modern halvt urskuldande, men det kommer sig väl av att jag varit så förtvivlad alltsedan PIERRES död. Säg, är det inte alldeles hans näsa och haka, du minns PIERRES kraftiga haka, som sköt fram en smula?

— Jovisst, ljuger jag kallblodigt, det är Pierre upp i dagen. Du skall få se att när han blir lite större — — —

Och vi fördjupa oss i lysande framtidsdrömmar om hur präktig den lille Pierre skall bli, för att ge sin mor ersättning för allt vad hon har förlorat.

Då jag reser mig för att ta farväl, är Berthe en helt annan än för en halvtimme sedan. Hon ber mig komma snart igen, och jag lovar det. Jag har nästan glömt smärtan över att hon ej bad mig komma för min egen skull. Jag minns endast att jag kommit henne att glömma sin sorg en stund, och jag känner mig lättare om hjärtat än på länge.

Uppkommen i mitt rum går jag av gammal vana fram till fönstret och tittar ned på villorna. Hos redaktörens håller man på att göra storrengöring, och flickan tvättar fönstret däruppe i det obebodda gavelrummet.

Vad skall det betyda männe? Ännu har det ej tvättats ett fönster i det huset sedan jag kom hit. Kanhända rummet skall hyras ut? Eller vänta de kanske någon gäst? — Men jag har ej tid att fundera länge därpå i dag, ty jag har fått en idé, och jag börjar leta bland alla mina vitbroderier för att se, om jag ej har något vackert, som kan bli till en mössa åt den lille Pierre. (Forts.)

Karl-Heinrichs bröllop.

DET VAR DAGEN FÖRE JULAFTON KRIGS-ÅRET 1917.

Nordgående expressen rullade fram genom det avlödade landskapet. Det var en sådan där tröstlös grå dag, då dimman hänger fuktig och tjock endast ett par decimeter från marken.

Premiärlojtnant Karl-Heinrich Selle ansträngde sig att söka genomtränga dess kompakta vägg för att orientera sig, om man inte snart var framme i Mannheim. Hans bemödanden voro dock fulkomligt lönlösa. Dimman hängde tjock och obeveklig och dolde varje skymt av det förbiilande landskapet.

Karl-Heinrich suckade undergivet och jämförde sin klocka med sin grannes. Denne, en liten trind bayrare i medelåldern, smålog gemytligt och visade tvenne rader breda gula tänder.

"Redan tjugonde gången på en halvtimme unge man", sade han mildt förebrående. "Jag antar, att ni är synnerligen angelägen om att snart vara framme, inte sant?"

Premiärlojtnant Selle rodnade en smula trots solbrännan.

"Ni har alldeles rätt, min bästa herr Müller. Jag brinner av otålighet att få slut på denna snigelfärd genom denna fördömda dimma. Har ni någon aning om var vi befina oss?"

"Enligt tidtabellen borde vi redan för tre timmar sedan ha skakat hand med våra vänner i Mannheim", svarade den andre. "Men sannerligen jag vet när den fröjden nu blir oss förunnad. Är ni väntad?"

Ett lyckligt leende spred sig som ett solsken över den unge krigarens nästan barnsliga drag.

"Ja, av den flicka, som i morgon blir min hustru", svarade han enkelt.

Bayraren log förstående.

"Sannerligen unge man, då begriper jag er iver. Hur länge har ni varit ute?"

"Var hemma i juni 16 sista gången. Det är en evighet sedan dess."

Den andre nickade och var och en försjönk i egna tankar.

I ännu trenne timmar sattes Karl-Heinrich Selles fålamod på prov. Men äntligen ågande man in i banhallen. Dörrar slogos upp. Bärare erbjödo sina tjänster. Hotellbetjänter ropade ut namnen på sina hotell. Vänner och anförvanter trängdes hurrande och välkomnande omkring de resande.

Karl-Heinrich tog ett hjärtligt farväl av den välvillige herr Müller och spanade ut i trängseln efter ett litet blekt madonneansikte.

Åh se! Där borta stod hon ju tillsammans med pappa Friedrich och Lottchen. Han ropade och vinkade medan hjärtat bultade som ville det sprängas.

Nu sågo de honom och Pine slingrade sig smidig som en vessla fram genom människomassan till honom.

Han höll henne i sina armar. Han kysste henne gång på gång. Han blickade djupt in i hennes klara bruna ögon.

Och människorna runt omkring dem logo med tårade ögon och gömde synen i sitt hjärta såsom något mycket vackert och dyrbart.

Staden låg i mörker. Inga lyktor upplyste gatorna. Spårvagnarna ilade förbi som svarta spöken med sina mörkmålade fönsterglas. Det låg något mystiskt och nästan skrämmande i detta intensiva mörker.

"Vi kan när som helst vänta oss flynggrepp", anmärkte pappa Friedrich. "I förra veckan hade vi inte mindre än fyra på en enda natt."

Karl-Heinrich tryckte sin fästmö arm.

"Är du inte rädd, Pine? Det måste vara en förfärlig spänning."

Hon log mot honom.

"Rädd, Hein? Så du pratar. Är du inte tusen gånger mer utsatt för fara där ute i kriget än vad vi är här i vår lugna stad! Så fort sirenerna vissla dra vi ned våra skyddsgardiner och bege oss ned i den säkra källaren. Där

sitta vi omkring våra små ljus till dess sirener-nas genomträngande tjut åter kallar oss upp i dagern. Det är så vanligt nu, att vi tycka det är en rätt så naturligt sak."

"Men är du inte rädd?" envisades han. "Aldrig", svarade hon lugnt. "Jag vet ju att vi ändå intet kunna uträtta. Blott lyda sirenens order och fälla ned våra skyddsgardiner, vilka hindra varje ljusstråle att tränga ut och vägleda fienden. Och så förhålla sig lugn och vänta."

Den unge mannen kysste henne med hänsförelse.

"Du är storartad", sade han varmt, "och jag är stolt över att du är min."

Julafton gick in med klar, härlig luft och sol. Dimman från i går var så totalt försvunnen, att man nästan hade svårt att tro den någonsin existerat. Glada, ivriga människor skyndade brådskande genom gatorna.

Ack, det var ju jull! De små skulle väl ändå få en smula aning om det, fastän man inte fick mer än ett ljus till granen och alla gotter och julklappar smått ihop till en usel bråkdel av vad som brukade vankas förr i världen.

Förr ja! Skulle den tiden någonsin komma åter? Nej aldrig! Blev det också fred en gång och handeln blev fri och prisen normala, bleve det ändå inte som förr. Fritz var borta! Ernst fallen! Karl stupad! Wilhelm, Arthur, Kurt, Max och allt vad de heta komma aldrig åter! Intet kan bli som före detta grymma krig.

Klockan 12 hade Karl-Heinrich Selle och Pine Schreier samt ännu tio andra par blivit sammanvigda i Evangeliekyrkan. Det var en enkel och gripande högtid, då de unga lovade varandra tro i lust och nöd allt infill döden. Döden ja, som stod på lur bakom alla de unga brudgummarna och sträckte sina kalla, grymma fingrar efter dem. En enda kort vecka, och de flesta av dem skulle åter trotsa den gamle lie-mannen ur elden från tusende fientliga skjutvapen.

Men därpå tänkte ingen nu. Svaren avgavs klart och jublande. Ögon lyste, hjärtan klappade, pulsar slog i lycka.

Och nu sutto de unga makarna Selle i skötet av brudens familj. Glädjen var stor och allmän. Ingen skugga av ett snart avskeds smärta tyngde deras sinnen.

Pine skulle stanna i hemmet till dess freden kom och med den Karl-Heinrich. Då...! Och de lutade sina huvuden tillsammans och byggde viskande luftslott. De möblerade sängkammare och sal, förmak och herrum och — ja varför inte? — även barnkammare.

Då klingade pappa Friedrich i sitt glas och reste sig upp.

"Mina barn", började han, och de båda, som orden gällde, fattade varandras händer och sågo med strålande ögon upp i hans ansikte. "Gud är kärlek", fortsatte han. Det var som om han njöt av de orden, och han upprepade dem långsamt och med innerlig tonvikt på varje ord: "Gud är kärlek och underbara äro hans vägar..."

Här avbröts han av en skarp ihållande vissling, vars gälla ton trängde genom märg och ben.

Bruden bleknade och tryckte liksom i ångest sin makes hand.

"Hein", viskade hon darrande, "Hein, flynggrepp!"

"Så, liten", han kysste henne lugnande på pannan. "Vi kunna endast göra vår plikt och vänta samt förtro oss i Guds hand."

Han gick raskt fram till fönstret för att fälla ned skyddsgardinen.

En skarp, öronbedövande knall! Ett klirrande ljud av söndersplittat glas. Och så en djup, djup ångestfull tystnad. —

Gamle Friedrich Schreier reste sig först upp från golvet dit han blivit slungad av lufttrycket. Han såg sig omkring. Där strax bredvid honom låg Lottchen med stora förskrämda ögon. Litet längre bort såg han Pines bleka ansikte nästan till oigenkännlighet förvidret av skräck och med ögon, som i stelnande fasa stirrade på något borta i andra ändan av rummet.

Han följde nästan mekaniskt hennes blick. Vad han såg kom hans hjärta att isas av ångest: Ett mörklockigt manshuvud, som med förvånade ögon tycktes betrakta honom, medan blodet strömmade varmt och rött ur den stympade halsen. Och där bredvid...!

Gamle Friedrich slöt ögonen för att slippa se. "Gud är kärlek", mumlade han osäkert och sjönk maktlös samman på golvet.

M: LLE SANS PEUR.

TAPETKOMPANIET

Katarinavägen 7, STOCKHOLM

R. T. 99 05. Telegr.-adr.: Tapetkompaniet.

Säljer bästa TAPETER över hela riket. Största sortering av modernaste in- och utländska kvaliteter till lägsta priser. Begär omgående prover från oss. Till landsorten mot postförskott eller efterkrav. Bästa inköpskälla för målare och större förbrukare.

Iduns Kokbok

Av ELISABETH ÖSTMAN.

är den bästa kokboken för det svenska hemmet. — — — —

9:de upplagan nu utkommen.

Pris kr. 7: — inbunden. — — — —

En sommarkoloni i

"Smålands trädgård".

TURISTEN, SOM LANGVAGA IFRAN kommit på sommarbesök till det forna konungariket Niudung, ett av Smålands tre gamla folkland — de båda andra heta Varend och Finnveden — det nuvarande Östra härad, och som på sina exkursioner genomkorsat denna historiska och på karaktäristiska smålandsperspektiv och landskapskontraster så oändligen rika bygd i alla riktningar, hamnar kanske en solvarm dag uppe på höjdplatån strax norr om Sjöarp i Skirö, "Smålands trädgård" kallat, det vackraste bland allt vackert i denna mångbesjungna, vida ryktbara kulturnejd. Första intrycket blir kanske då en viss häpenhet över den oändligt måleriska och effektfulla tavla, som breder ut sig för hans ögon så långt blicken kan famna. "Är detta Småland, 'det svarta landet', stenarnas och mossarnas och falligdomens urbygd", kanske han frågar sig själv

för att strax tillägga: "Att något så solomblänkt leende, så sydländskt lekande och rikt i form och färg, så pittoreskt och idylliskt ljuvt kunde gömma sig inom det så ofta och i så många hänseenden förkältrade Smålands gränser, kunde väl ingen ens drömma om." Så skulle främlingen tänka, och han skulle tänka rätt. Den gamla dogmen och fördömen, att vår Smålandsbygd är en av Sveriges fulaste och ömkligaste trakter, är dess-

det vackraste och mest omväxlande i Sveriges bygder.

Det finns gott om vackra smålandspartier och från höjden framför Sjöarpsanläggningen kan man skåda ut över ett av de vackraste. Här ligger Sjöarpsidyllen med sin magnifika helhetsverkan och färgsammansättning, lekande vänt och sommarblänkande i solglittret. Bland välkräftade sommarland och lummiga fruktträdsgroper glänta stugorna fram, röda och vita, och de lantliga tegeltaken lysa i solgasset. Du ser där "En-inge" längst åt vänster på kullen, så "Lyckan", "Tomtebo", "Grindstugan" och "Frälsegården", allt gamla välkända namn och ställen för sommarkolonisterna. I de små, hemtrevliga vanligen med allmogemöbler utrustade gästrummen viska minnena mången saga om sommarfrid och lantlig lycka från gångna år. Längre ned ser man Övresjön, den nordliga av de 3 stora och läcka Skirösjöarna. Blå och hemlighetsfull breder den ut sin silveryta, och i dess djup spegla sig holmar och strandkonturer. Det är i grunden en av de mest äktsvenska landskapsbitar, man kan få se. En kännare av Östra häradsnaturen tecknar den så här, mycket verklighets-

1. K. A. Nordström, Sjöarps ägare. 2. Ett solskensbarn. 3. Aftonstämning. 4. "Daga" har aftonunderhållning. 5. Traktens favorit Mor Lovisa på Lillång. 6. Sjöarps gård. 7. Totalvy över Sjöarp.

bättre på retur inför den stigande upplysningen.

Ingen som verkligen genomrest och beskådat Östra härad med dess stora, stolta, milsvida terrängformer och romantiska, hälsosamma högländsnatur, där de obeskrivliga blånande dagarna vila över åsarnas och höjdernas kammar liksom i alla högländer, ingen sådan sakkunnig kan påstå annat, än att detta slag av målände smålandsnatur hör till

troget: "Tag Angermålands höjder och dalar, dess vida perspektiv samt dess djärva, merendels behagfulla former, gör ett inslag här och där med ett stycke av det mjukaste och vänaste Sörmland, av glittrande insjöar och yppiga skogsdungar och du får fram de vackraste partierna av Östra härad med dess rikedom på växlande scenerier.... Det är först vid ankomsten till Sjöarp, man får en verklig föreställning om de ljusande scenerierna." (Dr. Carl Dahlborg i Turistföreningens Arsskrift.)

Lekande vän och soligt inbjudande är Sjöarpsnaturen. Man drömmer sig där lätt bort från livets grå prosa. Men ej mindre behagfullt, leende och omväxlande gestaltar sig samvaron på kolonien. Den är verkligen genomandad av en stark fläkt solig livsglädje och lyftande idealitet. "Sol ute, sol inne, sol i hjärta, sol i sinne", det gäller här mer än annorstädes. Det är färg och stil och gott humör över Sjöarpskolonisternas tillvaro. Allt är enkelt och smakfullt i deras gemensamhetsliv, okonstlat och präktigt som naturen omkring. Det är ett olvunget, sunt, naturenligen levnadssätt. Anläggningen är plan-

lagd och ledd efter etiska principer och fint bildat omdöme. Individens frihet respekteras därför i största utsträckning, och likväl är gemensamhetskänslan ofta det dominerande. Sjöarpshemmet har karaktär av koloni — därför kallas det så — ty det är byggt på självstyrelse och självbestämmanderätt inom vissa gränser. Frihet och bundenhet äro på ett så lyckligt sätt avvägda, att alla känna sig belåtna. Leende och sommar-

hulls gamla träkyrka med dess kostliga altarskåp från Polen, Okna kyrktorn med ett magnifikt panorama över ödevidderna, mätbart endast med norrländska mått o. s. v. På dessa utfärder med Sjöarpspensionärerna kan man känna en sådan livsglädje och samhörighet med den lilla flocken friluftsmänniskor, att man känner sig som "en ande och själ" med dem. —

Vad är det som gör Sjöarp så förtjusande? Är det det vegetariska kosthållet, den utmärkta maten nu i dyrliden, det vackra läget, som vi sökt skildra eller de hemvarma rummen? Nej, vad som gör Sjöarp till vad det är, en härlig oas i mänskollivets stora öken, är den anda av lukt och godhet och elisk disciplin, som där råder, och som lyfter människosjälarna uppåt, uppåt mot det eviga ljuset.

GUNNAR SJÖFORS.

Fyrtornets
FISKBULLAR
KAVIAR
SARDINER
RADHES ANJOVIS

i ostronsås, Kryddssill, Majjessill, Aptilbilar, Vingassill, Rensad anjovis i dill, Skinn- o. benfri ostronanjovis. Levereras i bleckkärl.

A.-B. Sveriges Förenade Konservfabriker
GÖTEBORG Kungl. Hoflev.

Till tvätt och diskning!
Ersättning för tvål och såpa.

GAHNS
TVÄTTEXTRAKT
graderade flaskor.

En flaska till 100 liter vatten
Om bruksanvisningen följes erhålles tillfredsställande resultat.

Till Ernst Ahlgrens minne.
DET ÄR ICKE ENBART DET TRAGISKA livsöde som beskärdes Ernst Ahlgren, utan framförallt hennes sunda, verklighetsäkta diktning, som skall bevara hennes namn för kommande tider. En ny samlad upplaga av Ernst Ahlgrens skrifter är sedan några månader under utgivning från Albert Bonniers förlag — och kunna nedanstående rader därför ha sin aktualitet.

OMKRING MIG ÄR DENNA STAD, DÄR hon levde sina sista smärtfyllda timmar. —
En gång stötte hennes kryckor mot dessa gators stenar. En gång sågo hennes dödssjuka ögon mot dessa gråa hus.
En gång fördes hennes kista den långa vägen ditut. — Till Vestre Kirkegaard.
Och åter stiger inom mig smärtan över detta människoöde. Det tyngsta jag vet. Åter genomlever jag detta liv. Åter tar det mig fången. Åter fyller det min själ med sin brännande sveda, sin tröstlösa sorg.
Ernst Ahlgren!

I den lilla kammare, som hon inrett åt sig i Hörby — där hon satt om höstkvällarna, "då blåsten lade sin bredd mot rutorna och regnet plaskade, omgiven av sina kära böcker och med lampan tänd på bordet" — mötte hon sitt livs stora längtan.
Ingenting kunde släcka den. Icke motgången, icke fattigdomen, icke omgivningens blytunga tryck. Som en gnista från en evig eld levde den i hennes väsen, ända tills döden kom.
Okuvlig längtan — var den ena polen i Ernst Ahlgrens liv. Den andra: denna fullkomliga brist på tro på sig själv och sin egen förmåga. Mellan dessa svängde livsurets pendel.

"Att jag ej helt och hållet saknar anlag, därom är jag övertygad, men om dessa löna mödan att odla, det är jag långt ifrån säker på, ävenså om det är en möjlighet att i mina trånga, tvungna förhållanden samt med mina små tillgångar, vilka ej tillåta mig att genom resor och studier utbilda dessa anlag, ändå äga någon utsikt till framgång." —
Lugna ord — men man märker röstens darrning. Är hon en av de utkorade i anden, eller är hon det icke? —

Man nästan ryser till inför Ernst Ahlgrens brev till Edvard Bäckström. Så fullkomligt hon blottar sig och låter honom — den okände — skåda ner i hela sitt livs elände! Endast isolering och tryckande ensamhet kan komma en människa att skriva så till en främling.

Outtröttlig, rastlös arbetar hon. Ensam. Icke en varelse som har förståelse för det som för henne är det högsta i livet. Hon hungrar efter människor av sin egen sort. Förtyvvlad bräcker hon på muren omkring sig. Det lyckas. En ränna blir öppen för en stund. Overlycklig solar hon sig i den smala ljusstrimma som fallit genom gluggen.
Men åter står muren omkring henne. Ogenomtränglig.

"Jag täres av hunger — människohunger, kunskapshunger, bokhunger. — Och livet är så kort!" —
Men hon gräver sig fram. Som mullvaden. Tyst och outtröttlig under många, långa år.
Vänskapen med Axel Lundegård är till ovärderlig hjälp och glädje. Rörande är Ernst Ahlgrens brev till vännen. — "Jag har en kamrat! Om du kunde veta vilken härlighet det är, sedan man känt sig så isolerad som jag!" —

Mullvaden kommer fram i ljuset. — En sådan lång, lång förberedelse i mörker och kamp — en sådan kort, kort tid i ljuset! Fyra

DUBBELT TÄCKEN

Dubbelt hållbara mot vaddtäcken.
Högsta komfort.

J. SVENSSON & BOURGHARDT
SPECIALFABRIK - VINSLÖV.

Katalog på begäran. Rikstel. 20 & 121.

A.-B. FÖRENADE
PIANO & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG

Flyglar, Pianon, Orglar från landets förnämsta fabriker.

M. ZADIG'S
Shampooing-Pulver
renar håret, borttager mjäll, styrker hårroten, befördrar hårväxlen, dess användande är en verklig njutning.

STEINWAY
Ensamagentur: Steinway & Sons
Lundholms Pianomagasinet
Jakobsbergsgatan 3A, Stockholm.

VIKING
PREMIER CREAM
FÖR CHEVREAUX
BOXCALF & LACK

DÄLIG, felaktigt sammansatt skokräm är sämre än ingen, ty den förstör lädret. Begär uttryckligen VIKING och tag ingen annan.

"ATT FOTOGRAFERA MED EN KODAK ÄR SÅ LÄTT"

SOMMARENS NÖJEN ÄRO DELVIS FÖRSPILLDA
UTAN EN **KODAK**

TAG EN KODAK MED PÅ EDRA UTFLYKTER!
BEVARA DE GLADA MINNENA I ETT KODAK-ALBUM!
ALLA KODAK ARTIKLAR GENOM

A.B. HASSELBLAD-SCHOLANDER HASSELBLADS FOTOG. A.B.
STOCKHOLM GÖTEBORG
"KODAKS GENERAL AGENT"

ANVÄND
HENRIKSSONS
PUDDINGPULVER
UTMÄRKT TILL ALL SLAGS BAKNING

Bästa ingredienser

vid småbak förtjäna bli behandlade med bästa jäsningemedlet. Gooda Jästmjöl är bäst och pålitligast.

Säljes överallt i burkar å 15, 25 och 50 öre.

Handelsaktiebolaget Sten Sjögren & Co.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

APOTEKET VASENS DRUG-
HANDELS LABORATORIUM
STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Finnes å alla apotek.

*En förståndig husmor
använder alltid
Kocks kryddor!*
Observera märket!

FREJAMI PASTILLERNA

fylla såväl hygienens som den goda smakens krav. Vålgörande vid fall av hosta, heshet och liknande åkommor.

REN SOCKERPRODUKT!

SALJAS
ÖVER-
ALLT!

Använd alltid vid Edra bak

Cederroths Jästpulver

så erhåller Ni de läckraste tårter och kakor. Det åstadkommer en lucker jäsnings och lämnar ingen bismak. Pris pr burk 25 öre, i varje välsorterad affär.

Cederroths Tekniska
Fabrik, Stockholm.

är bara mellan "Från Skåne" och dödsnat-
ten i Köpenhamn.

Ljuse! Man förs knappast använda det ordet, när det gäller Ernst Ahlgren. Det skor-
rar för mycket. — Glad, gränslöst glad och
lycklig kunde hon känna sig en stund, en
dag. — "Mitt hjärta är så översvallande fullt
av lycka, att jag liksom söker efter något
att pressa mina läppar mot — mot jorden,
som jag trampar på, mot de skrovliga stam-
mar, vilkas utbredda grenar om några vec-
kor skola stråla av nyutsprungen, solbeglänt
grönska." — Och lugnt nöjd kan hon vara,
då det går bra att arbeta. — "Du tysta en-
samma arbete, min stora, varma kärlek!" —
Men alltid vakar ångesten, färdig att kasta
sig över henne, och självmordstanken lurar.

"Jag har läst fru Edgrens "Dömd". Satt
alldeles ensam inne i mitt rum med arm-
bågen mot bordet och huvudet i händerna.
— Det finns ingen jämförelse mellan henne
och mig. Hon är mig oändligt överlägsen.
— Ett enda arbete sådant som hennes
"Dömd"!" —

Kära Ernst Ahlgren! Fru Edgren är nästan
bara ett namn nu. Men du är en människa
som alltid skall leva. — Du trodde det bara
inte. Du visste bara inte hur rik du var.

Vad hon älskade livet! Varje sida i dessa
böcker hon gav oss — vilken brinnande
kärlek andas de icke! — "Jag älskar livet
så intensivt, att ni andra icke kunna göra
er ett begrepp därom. — Livet är ungt och
sunt och skönt att leva. Det är bara jag,
som är gammal och trött och sjuk till sin-
net." —

Sjukdom, fattigdom, livets alla vidrighe-
ter — och så detta vibrerande känsliga sin-
ne! Till sist Odets hårdaste slag. Det som
bröt henne ner.

Hon tror ej längre på sig själv. Ångesten
att aldrig mer kunna göra ett gott arbete
plågar henne dag och natt...

En sådan feber de sista åren! Hörby
— Köpenhamn—Hörby—Stockholm—Hörby—
Paris—Hörby—Köpenhamn. Men livsån-
gesten, snabbare än alla iltåg i världen in-
väntar troget Ernst Ahlgren vid varje sta-
tion, dit hon flytt för att få fred.

Den grep henne i strupen. —

Så fanns det ingen hjälp. —

"Det finns ingen räddning. Ner i det svar-
ta djupet!" —

Så blev "Lady Macbeth" aldrig skriven.
"Lady Macbeth" där allt skulle stått. Den
underliga barndomen därnere på slätten,
nära havet. Ungdomsårens okuvliga läng-
tan och trots. Det bottenlösa lidandet som
följde. Allt — allt.

Så plågad, så pinad, så trött var hon,
att icke ens den kunde hålla henne —
konstnären som kände lyckan och berus-
ningen av att skapa — kvar i livet.

— Implora pace. — Bara det.

Jag står härute vid graven på Vestre Kir-
kegaard.

Här är svalka och fred.

Hitt när stadens brus som ett avlägset
sorl endast, som dyningar mot strand.

Jag står vid gravkullen, som murgrönan
fäcker. — Den höga poppeln susar sakta,
och Köpenhamns milda vårdis höljer gra-
ven in.

Den vilar i fred. —

In pace. —

Köpenhamn 1919.

ELLEN MICHELSEN.

En idealisk barntvål

är

Florodol-

tvålen.

Bästa jästpulver för hembakning är

AHLBERGS JÄSTPULVER

Ahlbergs jästpulver tillverkas av kemiskt rena
produkter och utmärker sig framför andra i
handeln förekommande genom sin **kraftiga jäs-
ningsförmåga**. Jästpulvret blandas väl med
mjölet, degen utbakas genast och sättes i ugnen.
Förvaras å torrt ställe.

CARL AHLBERG, Frejgatan 53, STOCKHOLM.

Rikstel. 52 65. :: Sthlmstel. 15913 och 26090.

En plats-^{annons}
läses i över **10,000**
Vermlandshem.

Länets enda dagliga tidning.
Huvudkontor: **Karlstad**.

Grått Cheviot-Strumpgarn

säljes i mindre poster mot postför-
skott till kr. 15:90 pr kg. Garnprov
mot 12 öre i frimärken.

KRISTINEDALS, Lidköping.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arvika: Arvika Tidning.

Åvasta: Åvasta Posten.

Berlänge: Berlänge Tidning.

Borås: Borås Tidning.

Eksjö: Eksjö-Tidningen.

Engelholm: Engelholms Tidning.

Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.

Falun: Falu-Kuriren.

Gefle: Gefle-Posten.

Halmstad: Hallandsposten.

Hedemora: Södra Balarna Tidning.

Hälsingberg: Hälsingbergs Dagblad.

Härnösand: Härnösands-Posten.

Höganäs: Höganäs Tidning.

Jönköping: Smålands Allehanda.

Kalmar: Barometern.

Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.

Karlstad: Karlstads-Tidningen.

Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.

Kristinehamn: Anagarii-Posten.

Landskrona: Landskrona-Posten.

Linköping: Östgöten.

Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.

Malmö: Skånska Aftonbladet.

Marlestad: Tidning för Skaraborgs län.

Mora: Mora Tidning.

Norrköping: Norrköpings Tidningar.

Nyköping: Södermanlands Nyheter.

Nässjö: Nässjö-Tidningen.

Oskarshamn: Oskarshamns-Posten.

Sköfde: Skaraborgs Läns Annonsblad.

Sundsvall: Sundsvalls-Posten.

Säter: Sätters Tidning.

Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.

Uddevalla: Bohusläningen.

Uppsala: Tidningen Upsala.

Umeå: Västerbottens-Kuriren.

Visby: Gotläningen.

Västerås: Vestmanlands Läns Tidning.

Växjö: Smålands-Posten.

Ystad: Södra Skåne.

Örebro: Örebro Dagblad.

Örnsköldsvik: Örnsköldsviks-Posten.

Östersund: Jämtlands-Posten.

Östhammar: Östhammars Tidning.

D:r A. KARSTEN
 Medicinskt Elektricitets-,
 Ljus- och Röntgeninstitut
 Kungsg. 60, STOCKHOLM
 Behandling av
reumatiska åkommor.
 Gymnastikdirektörsexamen
 avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
 Ny kurs börjar 1 sept.
 Prosp. Major J. G. Thulin, LUND.

GÖTEBORGS GYMNAS-TISKA INSTITUT
 Förmånligaste specialkurs i
MASSAGE o. SJUKGYMNAS-TIK
 Gedigen och fullständig utbildning
 Begär illustrerat prospekt.

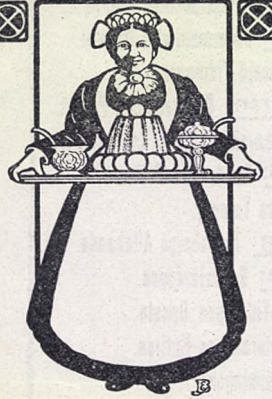
Med. D:r Emil Kleens
 ettårig kurs i massage och sjukgymnastik
 för herrar och damer. Begär prospekt.
 Engelbrektsgatan 43, Stockholm.

Doktor A. Kjellbergs
 Kurs i massage och sjukgymnastik.
 Begär prospekt!
 Stockholm. Hollandaregatan 3.

Stockholms Nya Gymnastik-Institut
 S:t Eriksgränd 32. 1-årig kurs.
 Begär prospekt!

Institutet för Kvinnliga Läkareassistenter,
 Nytorngat. 23 A, Stockholm.
 börjar ettårig utbildningskurs den 15 sept. 1919. Noggrann undervisning av kompetenta lärare i anatomi och fysiologi, sjukgymnastik och massage, friskgymn. och idrott sjukdomslära, rörelselära, invärtes och utvärtes sjukdomar, laborationer, elektricitetsbehandling, fysikaliska behandlingsmetoder, sjukvård, barnvård, och hygien. Praktiska övningar. Kursavgift 1,000 kronor. Platsanskaffning efter godkänd kurs. Begär prospekt!
Doktorinnan Vilma Erikssons Viöhem,
 beläget 15 min. skogsväg från Arvika. Adr. Högåsen, Arvika. Bröstkelna mottagas ej.

IDUNS KOKBOK

Oumbärlig
 i alla hem.
 9:de uppl.

Pris Kr. 7:—

Idun utgives denna vecka i A och B.

Den sparsamme och förståndige

använder antingen **enbart** Ahlgrens Äggersättningspulver eller **ock hälften antal ägg mot förut jämte Äggersättningspulver** vid bakning och matlagning. En burk Ahlgrens Äggersättningspulver motsvarar i vissa fall ett tjog ägg och ersätter dessutom jästmjöl, bakpulver o. d.

Varnas för mindervärdiga efterapningar.

Velvet Complexion.
 Överträffligt hudmedel.
 »Velvet Complexion» är en mjölkliknande vätska som utan tvivel är framställd av mandel. Vilka ytterligare ingredienser, som släta ut rynkor, göra musklerna fasta och giva hyn klarhet och vithet, vet jag ej. Något trolleri är det. Ur Anna Söderberg: Skönhetsvård. Pris kr. 8:— plus porto.
 FRANSKA PARFYMMAGASINET,
 Hovleverantör,
 Drottninggatan 21, Stockholm.

Underlivslidande
 och dylikt undgås bäst genom bruk av livmoderspruta. Pris 15, 19, 23 kr., med båda rören 20, 25, 30 kr. Lämpligaste lösning är Noliberpulver 5 kr. pr ask. Livmoderspeglar 10 kr. Även andra sjukvårdsartiklar. Prislista mot 12 öre porto.
CARL G. SCHRÖDER,
 Möllevångsgatan 53 b, Malmö

Olycksfall- och sjuk-Skadestands-Automobil-Motorcykel-Glas- o. Vattenskade-försäkring.
 Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

Herrsätra Skola,

8-klassig flickskola, helpension, förlagd till Carlberga villaegendom, Södertälje. Infödd tyska, skolkökslär., exam. musiklär. ANNA SUNDIN.
 Adr. till 20 juni Molstaber, Mölnbo, sedan Carlberga, Södertälje.

Kindergartenlärarinnor

utbildas i Uppsala Ensk. Läroverks seminarieklass. Anmälan med snaraste och för dem, som önska bo i familj, där franska är hemmets språk, före 10 juli.
 Josef Liljeblad. Carola Eneroth.

Elsa Philips Husmoderskola, Stockholm, Karlavägen 25 (f. d. 1A),

börjar sin 23:dje termin för bildade unga flickor den 15 sept. 1919. Undervisning i enklare och finare matlagning, bakning, konservering och inläggningar av bär, frukt grönsaker och kött; vegetarisk matlagning, sjukmatlagning, uppköp, födoämneslära, hushållets ekonomi m. m. **Olika kurser.** Examinerade lärarinnor. Förbereder inträde till lärarinnekurser i huslig ekonomi. Pris för kursen inkl. mat under arbetet Kr. 260:—. Adress till 28 aug. Nyåker, Leksboda, sedan Stockholm. Prospekt, ref. och närmare upplysn. på begäran.
ELSA PHILIP, Stockholm.

Trädgårdsmännens LOTTERI

anordnat av **Sveriges Allmänna Trädgårdsförbund.**
Lotten kostar 2:10.

Vinslotterna inköpas av A.-B. Leverator, Styckjunkareg. 5, Stockholm, vadan deltagarna i lotteriet tillförsäkras samma förmåner som i ett

PENNINGLOTTERI med följande **Huvudvinster:**

Vinstvärde:	Inköpes för:
Vinst N:o 1 15 000 kronor	12 000 kronor kontant
” ” 2 11 500 ”	9 200 ” ”
” ” 3 11 000 ”	8 800 ” ”
” ” 4 10 000 ”	8 000 ” ”
” ” 5 4 000 ”	3 200 ” ”
” ” 6 2 000 ”	1 600 ” ”
” ” 7 2 000 ”	1 600 ” ”
” ” 8 2 000 ”	1 600 ” ”
	etc. etc.

Vinslotterna inköpas så snart dragningslistan utkommit.

Lotter à 2:10 säljas hos de vanliga kommissionärerna samt kunna rekvireras direkt hos Lotteribestyrelsen på vidstående beställningssedel.

Lotteriets adr.:

Riddaregatan 12, Stockholm 5.

Dragningslistan utkommer 3 à 4 veckor sedan dragningen är avslutad.

Beställningssedel att urklippas och insändas.

Härmed rekvireras ..... st. lottsed. .... till Trädgårdsmännens Lotteri, Riddaregatan 12, Stockholm 5 att sändas mot postförskott. varvid kostnaden för porton och dragningslista även uttages.

..... den 1919
 Namn (tydl.): .....
 Postadress (tydl.): .....

FLÄTOR förfärdigas av Edert avkammade hår för endast 7 kr. pr st.
 Förstklassigt arbete garanteras.
A. Johansson, Korsnäs, Öbs! Adressförändring!

Vasa Fotomagasin A.-B.
 Göteborg
 köper, säljer och byter begagnade kameror m. m. Tillskriv oss. Tel. 18673

Kullgrens Gravvårdar

Agna Edra avlidna en bestående minnesvård!
 Rikhaltig katalog gratis.
 GRANITAKTIEBOLAGET
C. A. KULLGRENS ENKA
 UDDEVALLA

Hemmets allt i allom är

HUSQVARNA

Stark, lättgående. Förmånliga avbetalningsvillkor.